

Ohlin om den parlamentariske indflydelse.

Bertil Ohlin, Sverige, gav sin fulde tilslutning til Brattelis synspunkter, som han uddybede, hvad det „konstitutionelle“ angik.

For ham fremstod spørgsmålet om et effektivt, selvstændigt fælles rådssekretariat, der med tilstrækkelig pondus og styrke kunne afbalancere „de oerhørt skickliga ämbetsmän som regeringarna förfogar över“, som et hovedpunkt.

Toldunionen og en del andet i Nordek indebar efter Ohlins opfattelse „en inskrænkning av de nordiska staternas suveränitet. Man tar steg vida utöver det som togs när Nordiska Kulturfonden inrättades“. „Om man då har ett arrangemang som innebär att en mäktig nordisk ministerkomité beslutar i alla möjliga saker ock sedan går direkt till de olika parlamenten och begär deras godkännande i de fall där detta erfordras kommer det att finnas ganska små möjligheter för parlamenten att göra ett naturligt inflytande gällande . . .

Jag tror alltså att det är praktiskt alldeles nödvändigt att Nordiska rådet och dess organ kan höras i god tid på ett förberedande stadium. Dels får man då möjlighet till direkt inflytande — om man har starka argument — dels kan den allmänna opinionen i de olika parlamenten bli informerad om att en viss fråga snart kommer att tas upp till beslut. Under sådanne förhållanden är det vida lättare att hävda det naturlige parlamentariska inflytandet.“ I øvrigt mente Ohlin, at man måske inden udgangen af 1970'erne blev nødt til at gå et skridt videre og indføre direkte besluttingsret for et nordisk parlamentarisk organ på visse bestemte områder.

Ligesom Bratteli pointerede Ohlin, at hvad udvalget havde sagt om rådets stilling i Nordek-samarbejdet, skulle forstås „precis“ som det var skrevet. Han advarede regeringerne mod at forsøge på at svække rekommandationen. Især understregede han høringsforpligtelsen.

Det af udvalget afviste medlemsforslag A 264 fandt han „i flera avseenden starkt motiverat“, men han anså det ikke for praktisk politik at søge at presse forslaget igennem. Han fandt det realistisk af udvalget at holde på Organisationskomiteens forslag „och inte begära mer — men inte heller mindre.“

Ohlin sluttede sit indlæg med at udtale sin dybe taknemlighed over for Kulturudvalget, fordi det havde forelagt sit forslag om Kulturtraktaten. Under disse omstændigheder var der ikke nogen grund til på nuværende tidspunkt at ændre kapitel 15 eller 16 i Nordek-traktaten.

Ivar Nørgaard vil sikre Nordisk Råd central placering.

Ivar Nørgaard talte fra dansk side. Han var enig med Bratteli og Ohlin i, at Organisationskomiteens forslag til rådets placering i Nordek-samarbejdet rådede bod på „parlamentarikernes frygt for, at Nordek vil komme til at flytte tyngdepunktet fra parlamentarikerne til regeringerne og embedsmændene, og på frygten for, at Nordek-institutionerne skal sætte Nordisk Råd i skyggen.“ Udvalgsbetænkningen understregede „parlamentarikernes stærke ønske om og vilje til også i fremtiden at sikre Nordisk Råd en central placering, uden at man derved binder regeringerne til alle enkelthederne i Organisationskomiteens forslag.“

Også Nørgaard fandt det „særdeles betydningsfuldt“, at regeringerne havde forpligtet sig til at lade embedsmændene gøre traktatudkastet færdigt senest til 7. marts. Herved skulle der være sikkerhed for, at det var de nuværende regeringer, som modtog traktatudkastet og forpligtede sig til at fremlægge forslaget til ratifikation i april måned.

Mens Ohlin havde udtalt ønske om et stærkt rådssekretariat, fremhævede Nørgaard den efter dansk mening heldige udvikling, der var sket mellem ekspertbetænkningerne af januar og af juli 1969, henimod en uafhængig nordisk institution, nemlig Nordeksekretariatet. „Denne institution vil efter sin opbygning kunne blive endog mere nordisk end selve Nordisk Råd.“ Han havde endda gerne set, man var gået et skridt videre i retning af „en ren nordisk institution med overnational kompetence“. De foreslåede direktører „vil komme til at spille en central rolle, idet de sammen med parlamentarikerne i dette råd kan opbygge et særligt nordisk miljø.“

En finsk folkedemokrats syn.

Fra finsk side tog folkedemokraten Georg Backlund ordet og erklærede, at han agtede